

**„INFORMACJA O DZIAŁANIACH
ODNOŚNIE ODSZKODOWAŃ
ZA STRATY SPOWODOWANE
PRZEZ DZIKAŹ ZWIERZYNE
– ROCZNY RAPORT
Z INTERWENCJI
ZA 2022 ROK”**

Sosnowiec, luty 2022 r.

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Sosnowcu w swojej strukturze posiada Referat Zarządzania Kryzysowego. Komórka ta, jak sama nazwa wskazuje, zajmuje się działalnością z zakresu zarządzania kryzysowego na terenie Sosnowca. Oprócz tego w ramach Referatu Zarządzania Kryzysowego działają również całodobowo Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Centrum Monitoringu Miejskiego.

Praca Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w 2022 roku została zdominowana przez toczącą się wojnę na terytorium sąsiadującego z naszym krajem państwa ukraińskiego, jednakże realizowane były również zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców Sosnowca – w tym również ukierunkowane na ograniczenie działalności dzików na terenach miejskich. Zwierzęta te swoją nierzadko liczną obecnością w pobliżu miejsc zamieszkania, osiedli, gospodarstw i zabudowań domowych, miejsc rekreacji, parków i skwerów, czy też dróg, powodują się tylko straty w mieniu, ale przede wszystkim skutkują obawą ludzi przed konsekwencjami podjęcia ataku przez te zwierzęta.

W roku 2022 dyżurni Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego odnotowali łącznie **550 interwencji** związanych z niepożądaną obecnością dzików na terenach miejskich. Interwencje dotyczyły miejsc o różnorodnym charakterze; od terenów przyleśnych, łąk i parków, aż po rejony osiedli mieszkaniowych z zabudową jednorodziną i wielorodzinną. Informacje te dyżurni Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego odnotowywali i przekazywali na bieżąco podmiotowi świadczącym usługę redukcyjnego odstrzału dzików.

Odnosząc się do wskazanego zakresu tematycznego stwierdzić należy, iż Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego podobnie jak Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Sosnowcu nie zajmują się szacowaniem szkód i wypłatą odszkodowań spowodowanych przez dziki. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. *Prawo łowieckie*, szacowaniem szkód oraz wypłatą odszkodowań zajmuje się dzierżawca obwodu

łowieckiego nr 120 o powierzchni całkowitej 12.707 ha tj. Koło Łowieckie „Grzywacz” w Sosnowcu (obowiązująca umowa dzierżawy obwodu łowieckiego została zawarta w dniu 29 marca 2022 r.). Natomiast w kompetencjach Wydziału Gospodarki Komunalnej zgodnie z ww. ustawą pozostaje:

- Wydawanie decyzji administracyjnych o odstrzale redukcyjnym dzików,
- Zatwierdzanie rocznych planów łowieckich oraz wieloletnich planów hodowlanych.

W związku z powyższym każde zgłoszenie o wypłatę odszkodowania za szkody wyrządzone przez dziki należy kierować bezpośrednio do Koła Łowieckiego.

Realizując Decyzję Prezydenta Miasta Sosnowca z dnia 6 grudnia 2021 r. w zakresie odstrzału redukcyjnego dzików w granicach administracyjnych miasta Sosnowca, który jest skutecznym sposobem ograniczenia populacji dzików, przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na odstrzał 50 sztuk dzików w 2022 roku, na którego realizację zaplanowano pierwotnie 30.750,00 zł. Ostatecznie podpisano umowę na kwotę 22.447,50 zł, którą w całości zrealizowano wykonując decyzję w dniu 25.08.2022 r. Wydział Bezpieczeństwa

i Zarządzania Kryzysowego wystąpił o wydanie nowej decyzji na kolejne 50 sztuk, co miało miejsce 28 lipca 2022 r. Kolejnym etapem było skorzystanie ze środków rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe, co postanowiono na posiedzeniu Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w dniu 03.08.2022 r. Dzięki tym środkom można było rozpocząć kolejne postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego, w którego wyniku zawarto umowę na kwotę 26.937,00 zł. Ostatecznie zrealizowano ją w wysokości 19.394,64 zł. opłacając usługę odstrzału za 36 sztuk dzików. Łącznie **odstrzelono więc 86 dzików**, a wydatki w tym zakresie wyniosły łącznie **41.842,14 zł**.

Na wielkość populacji dzików ma wpływ także występowanie stanów chorobowych tych zwierząt. W dniu 30 grudnia 2022 r. ujawniono pierwszy w województwie śląskim przypadek Afrykańskiego Pomoru Świń. Jak przekazano

w komunikacie Inspektoratu Weterynaryjnego, dodatni wynik pochodził z badania dzika z wypadku komunikacyjnego – próbki **zostały pobrane w miejscowości Wareżyn, w gminie Siewierz, w powiecie będzińskim**. Wojewoda Śląski wydał rozporządzenie dotyczące zwalczania afrykańskiego pomoru świń na terenie powiatów będzińskiego, zawierciańskiego i miast Będzina, Sosnowca i Dąbrowy Górniczej.

Za obszar objęty ograniczeniami – strefę objętą zakażeniem afrykańskim pomorem świń, uznano obszar obejmujący:

- **miasta: Będzin, Sosnowiec, Dąbrowa Górnicza;**
- **w powiecie będzińskim gminy: Bobrowniki, Siewierz, Mierzęcice, Psary, Wojkowice;**
- **w powiecie zawierciańskim: gmina Łazy**

Obszar objęty ograniczeniami wynikającymi z konieczności zwalczania Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF – african swine fever) na mocy Rozporządzenia Wykonawczego Komisji Unii Europejskiej nr 2023/141 z dnia 19 stycznia 2023 r. w woj. śląskim objął między innymi „powiat miejski Sosnowiec”, co skutkowało wdrożeniem postanowień Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. Na drogach wjazdowych do naszego miasta pojawiły się stosowne tablice informacyjne.

Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia lub życia. Afrykański pomór świń to zakaźna choroba wirusowa, na którą podatne są świny domowe, świniodziki oraz dziki. Zakażenie świń w stadzie przebiega powoli, a śmiertelność sięga 100% – zgodnie z informacją Wojewódzkiego Inspektora Weterynarii w Katowicach.

W związku z wystąpieniem choroby wprowadzony został szereg obostrzeń, do których dostosować się muszą przede wszystkim hodowcy trzody. Wszelkie przemieszczenia świń pomiędzy strefami choroby jest co do zasady niedopuszczalne, a ew. przypadki wymagają zgody właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii, zakazano wyprowadzania świń z pomieszczeń w których przebywają, prowadzenia targów, wystaw i pokazów z udziałem trzody czy pozyskiwania mięsa z zwierzyny łownej – dzików.

Na mocy obowiązujących regulacji wprowadzono więc szereg ograniczeń i nakazów (będą obowiązywać przez okres minimum 3 lat, nawet gdyby nie ujawniono już dalszych przypadków chorobowych zwierząt), do których dostosować się muszą hodowcy trzody i drobiu, ale także myśliwi i podmioty realizujące odstrzał redukcyjny dzików. Brak możliwości wdrożenia określonej przepisami procedury sanitarnej związanej z pozyskiwaniem dzików i obrotem tuszami dzika przez te podmioty spowodował sytuację, w której WZK nie udało się pozyskać wykonawcy tego zadania pomimo, iż od wielu lat było ono realizowane

z oczekiwaną skuteczności i były zabezpieczone odpowiednie środki finansowe. Jak się okazało istotną przeszkodę stanowi kwestia braku lokalnych chłodni umożliwiających plombowanie, przeznaczonych do składowania całych dzików na czas potrzebny do zweryfikowania pobranych próbek pod kątem zakażenia ASF

(2 badania w tygodniu przeprowadza Zakład Higieny Weterynaryjnej w Katowicach). W wyniku czynności podjętych przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego uzyskano wstępne zapewnienie od wiodącej firmy skupującej dziczyznę na obszarze Polski południowej, iż pod koniec lutego 2022 r. zostanie uruchomiona odpowiednia chłodnia kontenerowa na terenie Sarnowa, która będzie miała możliwość przyjmowania do przechowania i badań weterynaryjnych dzików pochodzących z odstrzału redukcyjnego z terenu Sosnowca. Pozwoli to w konsekwencji na kontynuację działań ograniczających obecność dzików na terenach miejskich w Sosnowcu.

